

**DIAKONIA-AMMATTIKORKEAKOULUN TERVEYSALAN YLEMPIEN KOULUTUSTEN
OPETUSSUUNNITELMAT**

Syrjäytymisvaarassa olevien terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

(Sairaanhoitaja YAMK, Terveystenhoitaja YAMK, Sosionomi YAMK)

sekä

**Johtamisen ja yhteiskunnallisesti vaikuttavan palvelutuotannon
kehittäminen**

(Sairaanhoitaja YAMK, Terveystenhoitaja YAMK, Sosionomi YAMK)

(90 opintopistettä – sisältää 30 opintopistettä aloille yhteisiä opintoja)

Hyväksytty Diakin johtoryhmässä 8.4.2014 muutosehdotuksin

Hyväksytty Diakin hallituksessa 9.4.2014 muutosehdotuksin

SISÄLTÖ

1. Diakonia-ammattikorkeakoulussa annettava terveystalan ylempi koulutus.....	3
1.1 Kuvaus terveystalan ylemmistä koulutuksista	3
1.2 Terveystalan ylempien koulutusten rakenne.....	4
1.3 Pedagoginen toteutus.....	5
2. Syrjäytymisvaarassa olevien terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen 90 opintopistettä	7
2.1 Terveyden edistäminen ja marginalisaatio 10 op.....	8
2.2 Palvelujen ja osaamisen moniammatillinen kehittäminen 10 op	10
3. Johtamisen ja yhteiskunnallisesti vaikuttavan palvelutuotannon kehittäminen 90 opintopistettä	12
3.1 Asiakaslähtöinen kehittäminen 10 op	13
3.2 Innovatiivinen ja yhteiskunnallisesti vaikuttava palvelutuotanto 10 op	14
4. Kaikille terveystalan koulutuksille yhteiset opintokokonaisuudet 10 op	15
4.1 Näyttö johtamisen ja kehittämisen tukena 5 op.....	15
4.2 Asiakaslähtöisten toimintamallien kehittäminen hyvinvointia edistävissä palveluverkoissa 5 op.....	15
5. Kaikille ylemmille koulutuksille yhteiset opinnot	17
5.1 Sosiaali- ja terveystalan asiantuntijaviestintä 5 op.....	17
5.2 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta 10 op.....	19
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiomenetelmät 5 op.....	19
Aineistot ja analyysimenetelmät 5 op	20
5.3 Johtaminen ja kehittäminen 10 op.....	21
JOH1 Johtamisen haasteet ja lähestymistavat 5 op	21
JOH2 Kehittävä johtaminen 5op.....	22
5.4 Hyvinvointialojen etiikka 5 op	24
6 Vapaasti valittavat opinnot 5 op.....	25

1. Diakonia-ammattikorkeakoulussa annettava terveystalon ylempi koulutus

1.1 Kuvaus terveystalon ylempistä koulutuksista

Diakonia ammattikorkeakoulussa järjestetään terveystalon kansainvälisen ylempien koulutuksen lisäksi koulutusta Syrjäytymisvaarassa olevien terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen ja Johtamisen ja yhteiskunnallisesti vaikuttavan palvelutuotannon kehittämisen ylempissä koulutuksissa. Koulutuksista valmistuvat hallitsevat ylempien ammattikorkeakoulututkinnon Kansallisen viitekehysten tason seitsemän (NQF 7) mukaisesti laaja-alaiset ja erikoistuneet oman alansa erityisosaamista osoittavat tiedot ja taidot.

KOULUTUKSEN KUVAUS: SYRJÄYTYMISVAARASSA OLEVIEN TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Syrjäytymisvaarassa olevien terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen (90 op) ylempässä koulutuksessa opiskelija perehtyy eri tavoin syrjäytymisuhan alaisuudessa elävien henkilöiden terveydenedistämisen erityiskysymyksiin. Koulutuksessa perehdytään erityisesti mielenterveyden edistämiseen yhteiskunnan eri tasoilla sekä terveys ja hyvinvointierojen kaventamiseen osana marginalisaation vastaista työtä. Opiskelija tutustuu erilaisiin menetelmiin, joilla sosiaali- ja terveystalvokerkosta voidaan kitkeä eriarvoisuutta ja syrjintää edistäviä toimintatapoja. Samalla hän perehtyy asiakaslähtöisten toimintamallien kehittämiseen hyvinvointia edistävissä palveluverkoissa. Koulutus valmentaa erityisesti terveydenedistämisen asiantuntija-, koulutus- ja kehittämistehtäviin. Koulutuksessa korostuu Diakonia-ammattikorkeakoulun strategian mukainen työ kaikista heikoimmassa asemassa olevien henkilöiden hyvinvoinnin lisäämisestä ja koulutuksen lävistää ajatus toiminnan ja osaamisen jatkuvasta kehittämisestä. Koulutukseen voidaan hakeutua suorittamaan Sairaanhoidaja (Ylempi AMK), Terveystenhoitaja (Ylempi AMK) tai Sosionomi (Ylempi AMK) tutkintoa ja se soveltuu myös kyseisiin tutkintonimikkeisiin valmistuneille kirkollisen suuntautumisvaihtoehdon tehneille henkilöille (esimerkiksi Sairaanhoidaja (AMK) – diakonissa).

KOULUTUKSEN KUVAUS: JOHTAMISEN JA YHTEISKUNNALLISESTI VAIKUTTAVAN PALVELUTUOTANNON KEHITTÄMINEN

Johtamisen ja yhteiskunnallisesti vaikuttavan palvelutuotannon kehittämisen (90 op) ylempässä koulutuksessa opiskelija perehtyy asiakaslähtöiseen palvelujen kehittämiseen sekä innovatiiviseen ja yhteiskunnallisesti vaikuttavaan hyvinvointialan yrittäjyyteen. Koulutuksessa painottuu asiakaskokemuksen ja tutkimuksellisen näytön hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä. Koulutuksen keskiössä on asiakaslähtöisyyden edistäminen hyvinvointia edistävien palveluverkkojen toiminnassa. Koulutus tarjoaa mahdollisuuden perehtyä erilaisiin yrittämisen muotoihin hyvinvointialoilla ja se valmentaa sekä yrittämisen että johtamisen asiantuntijatehtäviin. Koulutuksessa korostuu Diakonia-ammattikorkeakoulun strateginen ajattelu eettisesti kestävästä hyvinvointialan työpaikoista ja yhteiskunnallisesti vaikuttavista yrityksistä ja koulutuksen lävistää ajatus toiminnan ja osaamisen jatkuvasta kehittämisestä. Koulutukseen voidaan hakeutua suorittamaan Sairaanhoidaja (Ylempi AMK) tai Terveystenhoitaja (Ylempi AMK) tai Sosionomi (Ylempi AMK) tutkintoa ja se soveltuu myös kirkollisen suuntautumisvaihtoehdon tehneille henkilöille (Sairaanhoidaja (AMK) – diakonissa).

1.2 Terveysalan ylempien koulutusten rakenne

Kaikille aloille yhteiset opinnot

Diakin terveystieteiden ylempien koulutusten rakentuvat kaikkien ylempien koulutusten ytimessä olevalle TKI-, viestintä-, etiikka- ja johtamisosaamiselle. Näihin lukeutuvat opintojaksot ja -kokonaisuudet ovat kaikkien alojen opiskelijoille yhtenevät ja näin ollen opinnot voidaan suorittaa minkä tahansa opiskelijaryhmän mukana. Diakin kaikille ylempille koulutuksille yhteisiä opintojaksoja ja – kokonaisuuksia ovat:

- Sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntijaviestintä 5 op
- Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta 10 op
  - Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiomenetelmät 5 op
  - Aineistot ja analyysimenetelmät 5 op
- Johtaminen ja kehittäminen 10 op
  - JOH1 Johtamisen haasteet ja lähestymistavat 5 op
  - JOH2 Kehittävä johtaminen 5op
- Hyvinvointialojen etiikka 5 op

Syventävät ammattiopinnot

Diakin terveystieteiden koulutusten erityistä ammatillista osaamista tuottavat syventävät ammatilliset opinnot muodostuvat terveystieteiden omista johtamisopinnoista sekä substanssiopintokokonaisuuksista. Kussakin koulutuksessa on 20 opintopistettä substanssiopintoja. Näistä opintojakso Asiakaslähtöisten toimintamallien kehittäminen hyvinvointia edistävissä palveluverkoissa (5 op) on yhteinen molemmille koulutuksille.

Vapaastivalittavat opinnot

Terveystieteiden ylempiin koulutuksiin sisältyy 5 opintopistettä vapaastivalittavia opintoja, jotka voidaan valita Diakin tai muiden korkeakoulujen tarjonnasta.

Opinnäytetyö

Ylempien koulutusten opinnäytetyö on 30 opintopisteen laajuinen ja se voi toteutua kehittämispainotteisena, produktivaisena opinnäytetyönä tai työelämää kehittävässä tutkimuspainotteisena opinnäytetyönä.

Kansainväliset opinnot

Opiskelijalla on mahdollisuus valita vieraskielisiä opintojaksoja tai -kokonaisuuksia Diakin tarjonnasta ja suorittaa näin koulutukseen pakollisiksi opinnoiksi lukeutuvia opintosuorituksia. Opiskelijalla on lisäksi mahdollisuus lähteä kansainväliseen vaihtoon erillisen henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti.

Opinnot ja TKI-toiminta

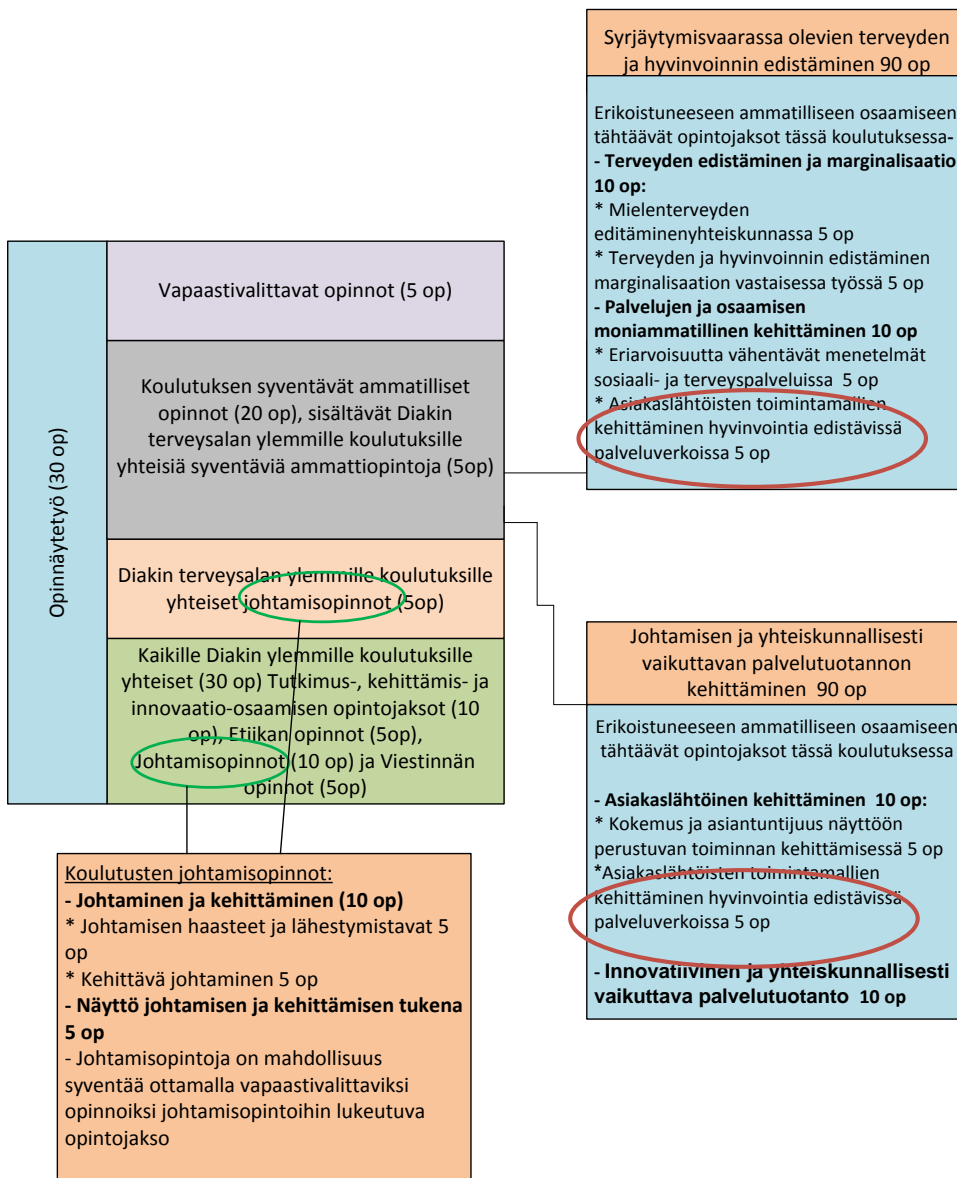
Ylemmät koulutukset ovat osa ammattikorkeakoulun TKI-toimintaa, jonka vuoksi opintojaksot tehtävineen liittyvät kiinteästi Diakin painoalaan liittyviin työelämää kehittäviin hankkeisiin.

Diakin terveysalan ylempien koulutusten rakennetta on kuvattu kuviossa 1.

1.3 Pedagoginen toteutus

Ylemmät koulutukset toteutetaan Diakin yleisten pedagogisten periaatteiden ja toiminta-ohjeiden mukaisesti. Nämä on kuvattuna seuraavissa asiakirjoissa, jotka löytyvät virtuaalisista opiskelijapalveluista (Vopa):

- Toimintaa ohjaavat säännöt: Diakonia-ammattikorkeakoulun säännöt
- Arviointi: Diakin arviointikriteerit
- Aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: AHOT, osaamisen osoittaminen
- Monimuoto-opiskelun periaatteet: Monimuoto-opiskelu

Kuvio 1. Diakin terveysalan ylempien koulutusten rakenne, syventävät ammatilliset opinnot ja johtamisopinnot. Kansainvälinen opiskelijavaihto voi toteutua oman henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti. Opiskelu on integroitu hanketoimintaan.

2. Syrjäytymisvaarassa olevien terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen 90 opintopistettä

**Brändi: ”Asiakaslähtöisten palveluiden moniammatillista kehittämistä
kaikista heikoimmassa asemassa oleville”**

Opinnäytetyö (30 op)	Koulutuksen syventävät ammatilliset opinnot (20 op): - Terveyden edistäminen ja marginalisaatio 10 op: * Mielenterveyden edistäminen yhteiskunnassa 5 op * Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen marginalisaation vastaisessa työssä 5 op - Palvelujen ja osaamisen moniammatillinen kehittäminen 10 op * Eriarvoisuutta vähentävät menetelmät sosiaali- ja terveystaluuissa 5 op * Asiakaslähtöisten toimintamallien kehittäminen hyvinvointia edistävissä palveluverkoissa 5 op
	Vapaastivalittavat opinnot (5 op)
	Diakin terveysalan ylemmille koulutuksille yhteiset johtamisopinnot (5op)
	Kaikille Diakin ylemmille koulutuksille yhteiset (30 op) Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-osaamisen opintojaksot (10 op), Etiikan opinnot (5op), Johtamisopinnot (10 op) ja Viestinnän opinnot (5op)

Kuvio 2: Syrjäytymisvaarassa olevien terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen (90 op) – koulutuksen rakenne, Ylempi ammattikorkeakoulututkinto

2.1 Terveyden edistäminen ja marginalisaatio 10 op

Mielenterveyden edistäminen yhteiskunnassa 5 op

Tavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa:

- Jäsentää ja tulkita mielenterveyteen liittyviä kansallisia ja kulttuurisia näkökulmia, erityisosaamista vaativia käsitteitä, hyviä käytäntöjä sekä ennakoivaa tietoa mielenterveyden ja hyvinvoinnin tilasta
- Tulkita ja analysoida mielenterveyshäiriöitä kansanterveydellisinä ongelmina
- Analysoida ammatilliseen yhteistyösuhteeseen liittyviä ominaispiirteitä yksilön, perheen ja yhteisön terveyttä ja hyvinvointia edistävänä toimintana
- Kriittisesti soveltaa väestön hyvinvointia kuvaavaa tietoa tutkimus- ja kehittämistoimintaan ja strategiaan päätöksiin
- Kehittää ja uudistaa yksilö-, ryhmä- ja perhekeskeisiä ohjaus- ja auttamismenetelmiä

Sisältö:

- Mielenterveyshäiriöt kansanterveydellisinä ongelmina
- Mielenterveyden voimavaroja suojaavat tekijät
- Kulttuurinen mielenterveys
- Asiakasohjauksen kehittäminen
- Kuntatason, kansallisen ja EU-tason terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä ohjelmat ja strategiat
- Yksilön-, yhteisön- ja väestötason osallisuus ja terveyden edistäminen
- Mielenterveyden edistämiseen liittyvät eettiset kysymykset

Pedagoginen toteutus:

- Itsenäinen työskentely, seminaari (intensiivipäivä x 2)

Oppimistehtävät:

- *Ennakkotehtävä* (opintokäynti), harjoittelutehtävä omassa toimintaympäristössä (video), *loppuraportti*

Arviointi:

- Ennakkotehtävä; hyväksyty-hylätty, loppuraportti 1-5, hyl

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen marginalisaation vastaisessa työssä 5 op

Tavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa:

- Käsitteellisesti jäsentää ja tulkita syrjäytymisen ja marginalisaation ilmiötä ja analysoida näihin vaikuttavia tekijöitä
- Analysoida kriittisesti palvelujärjestelmien toimintamuotoja, kehittämishaasteita ja tulevaisuuden näkymiä syrjäytymisen ja marginalisaation näkökulmasta
- Jäsentää kansalaisyhteiskunnan kysymyksiä suhteessa syrjäytymisen ennaltaehkäisyyn
- Hyödyntää osaamistaan sosiaali- ja terveysalan vaikuttamistyössä kuntoutumisen, työllistymisen ja kouluttautumisen näkökulmasta

Sisällöt:

- Syrjintä, syrjäytyminen ja marginalisaatio
- Osallisuus ja syrjäytyminen kansalaisyhteiskunnassa
- Kansainvälinen syrjäytymis- ja huono-osaisuus tutkimus
- Kuntoutuminen
- Työllistyminen (mm. osatyökykyisyys, sosiaalinen yrittäjäyys)
- Kouluttautuminen
- Yhteisöllisten asumispalvelujen kehittäminen

Pedagoginen toteutus:

- Tentti (ennakkotehtävänä), luento, itsenäinen työskentely

Oppimistehtävät:

- *Oppimispäiväkirja* (TOP, TKI, oman osaamisen reflektointia), kirjalliset oppimistehtävät

Arviointi:

- Tentti 1-5, hyl, oppimispäiväkirja hyväksyty-hylätty

2.2 Palvelujen ja osaamisen moniammatillinen kehittäminen 10 op

Eriarvoisuutta vähentävät menetelmät sosiaali- ja terveystalveluissa 5 op

Tavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa:

- Käsitteellisesti jäsentää ja tulkita eriarvoisuuden merkitystä yksilön, perheen, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmasta
- Tulkita ja analysoida palvelujärjestelmien toimintamuotoja, kehittämishaasteita ja tulevaisuuden näkymiä eriarvoisuuden poistamiseksi hyvinvointipalveluista
- Hyödyntää asiakaslähtöisiä ja yhtenäisiä yhteistyöverkostoja palveluverkossa huomioiden uskonnollisten yhteisöjen ja kolmannen sektorin palvelut
- Kehittää moninaisuuden huomioimista palveluverkoissa

Sisällöt:

- Eriarvoisuudelle altistavat tekijät sosiaali- ja terveystalveluissa
- Palvelujärjestelmän toiminta ja kehittämishaasteet syrjäytymisen ehkäisyssä
- Palveluketjut ja – verkot
- Moninaisuuden huomioiminen terveys- ja hyvinvointipalveluissa

Pedagoginen toteutus:

- *Dialogitentti* (suullinen), luennot (myös kokemusasiantuntija), *reflektiivinen tiimi*

Oppimistehtävät:

- osallistuminen reflektiiviseen tiimiin

Arviointi:

- Dialogitentti 1-5, hyl, reflektiivinen tiimi hyv-hyl

Asiakaslähtöisten toimintamallien kehittäminen hyvinvointia edistävissä palveluverkoissa 5 op

Tämä opintojakso on kaikille terveysalan ylemmille yhteinen (ks.kohta 3).

3. Johtamisen ja yhteiskunnallisesti vaikuttavan palvelutuotannon kehittäminen 90 opintopistettä

Brändi: ”Asiakkaan ja läheisen kokemus käyttöön hoitamisen, johtamisen ja yrittäjyyden kehittämisessä”

Opinnäytetyö (30 op)	<p style="text-align: center;">Koulutuksen syventävät ammatilliset opinnot (20 op):</p> <p>- Asiakaslähtöinen kehittäminen 10 op: * Kokemus ja asiantuntijuus näyttöön perustuvan toiminnan kehittämisessä 5 op *Asiakaslähtöisten toimintamallien kehittäminen hyvinvointia edistävässä palveluverkoissa 5 op</p> <p>- Innovatiivinen ja yhteiskunnallisesti vaikuttava hoitoalan yrittäjyys 10 op</p>
	<p style="text-align: center;">Vapaastivalittavat opinnot (5 op)</p>
	<p style="text-align: center;">Diakin terveysalan ylemmille koulutuksille yhteiset johtamisopinnot (5op)</p>
	<p style="text-align: center;">Kaikille Diakin ylemmille koulutuksille yhteiset (30 op) Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-osaamisen opintojaksot (10 op), Etiikan opinnot (5op), Johtamisopinnot (10 op) ja Viestinnän opinnot (5op)</p>

Kuvio 3. Johtamisen ja yhteiskunnallisesti vaikuttavan palvelutuotannon kehittäminen (90 op) – koulutuksen rakenne, Ylempi ammattikorkeakoulututkinto

3.1 Asiakaslähtöinen kehittäminen 10 op

Kokemus ja asiantuntijuus näyttöön perustuvan toiminnan kehittämisessä 5 op

Tavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa:

- Analysoida näyttöön perustuvan toiminnan tiedollisia, taidollisia ja asenteellisia esteitä toimii niiden poistamiseksi.
- Hakea tutkimustietoa ja arvioida kriittisesti sen käyttökelpoisuutta ja hyödynnettävyyttä pitkäaikaisesti sairaan asiakkaan / potilaan hyvinvointia edistävissä palveluissa ja näyttöön perustuvan toiminnan kehittämisessä.
- Käyttää parasta saatavilla olevaa ajantasaista tietoa pitkäaikaisesti sairaiden ja hänen läheisensä hyvinvointipalveluissa, sen johtamisen ja alueen yrittäjyyden kehittämisessä

Sisällöt:

- Näyttöön perustuvan toiminnan edellytykset ja esteet
- Tiedonhakuprosessi ja tiedon kriittinen arviointi
- Kirjallisuuskatsaukset ja tutkittu tieto
- Näyttöön ja kokemuksellisuuteen perustuva toiminta, sen kehittäminen ja arviointi
- Pitkäaikaisesti sairaiden ja läheisten palveluiden kehittämisen erityispiirteet

Menetelmät ja pedagogiset ratkaisut

- avainluennot
- tiedonhankintasuunnitelma
- kuvaileva kirjallisuuskatsaus pitkäaikaisesti sairaan hoitotyöstä (opiskelijan valitsema konteksti)
- pienryhmätyöskentely
- paneeli

Asiakaslähtöisten toimintamallien kehittäminen hyvinvointia edistävissä palveluverkoissa 5 op

Tämä opintojakso on kaikille terveysalan ylemmille yhteinen (ks.kohta 3).

2.2 Innovatiivinen ja yhteiskunnallisesti vaikuttava palvelutuotanto 10 op

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa:

- Vastuullisen ja kestävästä kehitystä tukevan roolin yrittäjänä
- Ymmärtää sosiaali- ja terveysalan yrityskenttää, yhteiskunnallisesti vaikuttavaa yritystoimintaa ja tuntee kilpailukykyisyyden vaatimukset
- Tuntee eri yritysmuodot ja sosiaali- ja terveysalan yrityksen perustamiseen liittyvät vaiheet
- Kehittää liikeideasta liiketoimintasuunnitelman
- Markkinoida ja viestiä liikeideastaan rahoittajille, asiakkaille ja muille sidosryhmille
- Kehittää liiketoimintaa asiakaskeskeisesti
- Omaksuu vastuullisen ja valmentavan esimiestyön periaatteet
- Osaa arvioida organisaation perustehtävää, arvoja, menestystekijöitä ja toimintakulttuuria

Sisällöt:

- Yrittäjänä toimiminen ja oman työn johtamisen perusteet
- Yhteiskunnallisesti vaikuttava ja vastuullinen palvelutuotanto ja sen eri muodot (yhteiskunnallinen yrittäjyys, sosiaalinen yrittäjyys)
- Sosiaali- ja terveysalan yrityskenttä ja siihen liittyvä lainsäädäntö, erityisesti hankintalainsäädäntö
- kolmannen sektorin palvelutuotannon kehittäminen
- Liikeideasta liiketoimintasuunnitelmaksi
- Yrityksen perustamisen kulmakivet ja yrittämisen eri muodot ('toiminimestä osuuskuntiin ja osakeyhtiöihin'), yhteiskunnallinen yrittäjyys
- Markkinointi, viestintä, kilpailutukset ja hankinnat
- Asiakkuuksien johtaminen ja sidosryhmäyhteistyö
- Toiminnan arviointi ja kehittäminen

Menetelmät ja pedagogiset ratkaisut

- Avainluennot
- Exposure SOTE-alan yritykseen
- Liiketoimintasuunnitelman tuottaminen
- Toteutus projektityön menetelmiä hyödyntäen

4. Kaikille terveystalouden koulutuksille yhteiset opintokokonaisuudet 10 op

4.1 Näyttö johtamisen ja kehittämisen tukena 5 op

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa:

- Kriittisesti hyödyntää tutkimustietoa toiminnan, johtamisen ja kehittämisen tukena
- Hyödyntää JBI-instituutin suosituksia näyttöön perustuvaa toimintakulttuuria luodessaan
- Ymmärtää johtamista ja kehittämistä koskevan tiedon hakemisen prosessin ja kykenee soveltamaan sitä omassa työssään kriittisesti arvioiden ja erilaisia tietokantoja hyödyntäen
- Ymmärtää kokemustiedon merkityksen näyttöön perustuvan johtamisen ja kehittämisen prosessissa

Sisällöt

- Näyttöön perustuvat johtaminen ja kehittäminen
- Näyttö päätöksenteon ja palveluiden muotoilun tukena
- Näyttöön perustuvan toiminnan tukeminen työyhteisöissä
- Kokemustiedon hyödyntäminen palveluiden johtamisen ja kehittämisen tukena

Syrjäytymisvaarassa olevien terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen koulutuksen opiskelija voi halutessaan suorittaa tämän opintojakson sijaan Sosiaali- ja terveystalouden opintokokonaisuuden (5 op).

4.2 Asiakaslähtöisten toimintamallien kehittäminen hyvinvointia edistävissä palveluverkoissa 5 op

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa:

- Tunnistaa ja ymmärtää tulevaisuuden asiakastarpeita
- Kehittää eri asiakasryhmien palveluita sekä asiakkaiden toimijuuttaan edistäviä toimintamalleja
- Kehittää ja koordinoi erilaisten palveluverkkojen toimintaa
- Moniammatillisen asiakaspalvelun kehittäminen

Sisällöt

- Ennakoiva osaaminen asiakaslähtöisenä työskentelynä
- Asiakaslähtöinen palvelusuunnittelu ja – ohjaus erityisryhmät huomioiden
- Viranomais-, järjestö-, lähisuhde- ja vapaaehtoisverkostoissa toimiminen ja yhteistyömuotojen kehittäminen
- Kehittämistyön asiantuntijuus monialaisissa sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristöissä

5. Kaikille ylemmille koulutuksille yhteiset opinnot

5.1 Sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntijaviestintä 5 op

Toteutustapa:

Tämä opintokokonaisuus jakaantuu kahteen osasuoritukseen, joista ensimmäinen osa toteutuu opintojen ensimmäisellä lukukaudella (3 op) ja toinen osa viimeisellä lukukaudella (2 op).

Tavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa:

- Kehittää suullisia ja kirjallisia viestinnän taitoja sekä tieto- ja viestintätekniikan käytön valmiuksiaan
- Tuottaa kriittisesti arvioiden tietoa ja viestiä siitä tarkoituksenmukaisesti
- Kriittisesti analysoiden hyödyntää viestintää yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa
- E-osaamisen ja verkkopalveluviestinnän kehittäminen palveluverkoissa

Sisältö:

- asiantuntijan suullinen ja kirjallinen viestintä, opintoihin ja työhön liittyvä tieto- ja viestintätekniikan käyttö
- Viestintä yhteiskunnallisen vaikuttamisen välineenä
- Tieteellinen kirjoittaminen ja tiedonhankinta
- Omasta työstä sekä tutkimus- ja kehittämishankkeesta viestiminen
- E-osaaminen ja verkkopalveluviestintä

Suorittaminen:

Opintokokonaisuuden tarkempi suorituspa ilmoitetaan oppimisalustalla.

Opintokokonaisuuteen kuuluu kolme tehtävää:

1. Orientoiva tehtävä, jossa tarkastellaan omia suullisen ja kirjallisen viestinnän sekä tieto- ja viestintätekniikan käytön taitoja

2. Opinnäytetyön tutkimussuunnitelma ilmaisultaan, rakenteeltaan ja sisällöltään korrektina tekstinä
3. Opinnäytetyön tulosten julkaisemiseen liittyvä kirjallinen tai suullinen tehtävä

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti K5-T1/hylätty

5.2 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta 10 op

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiomenetelmät 5 op

Toteutustapa:

- verkkotyöskentely, workshopit, itsenäinen opiskelu, integraatio ammattikorkeakoulun hanke- ja tutkimustoimintaan

Tavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa:

- Analysoida ja soveltaa sosiaali- ja terveysalan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan menetelmällisiä lähestymistapoja
- Suunnitella työelämälähtöisesti tutkimus- ja kehittämishankkeita
- Soveltaa kotimaista ja kansainvälistä tutkimustietoa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa
- Soveltaa aineistonhankinnan menetelmiä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa

Sisältö:

- Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan menetelmälliset lähestymistavat (esim. toimintatutkimus arviointitutkimus jne.)
- kotimaisen ja kansainvälisen tutkimuksen soveltaminen sosiaali- ja terveysalan työssä
- tutkimus- ja kehittämishankkeen prosessi
- aineistonhankinnan menetelmät (kvalitatiiviset ja kvantitatiiviset)

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti K5-T1/hylätty

Aineistot ja analyysimenetelmät 5 op

Toteutustapa:

- Itsenäinen opiskelu, verkkotyöskentely, workshopit, integraatio ammattikorkeakoulun hanke- ja tutkimustoimintaan

Tavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa:

- Soveltaa aineiston analyysimenetelmiä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa
- Toteuttaa ja arvioida työelämälähtöisesti tutkimus- ja kehittämishankkeita
- Kriittisesti eritellä ja arvioida aineiston luotettavuuteen ja eettisyyteen vaikuttavia tekijöitä
- Esittää luotettavasti tutkimus- ja kehittämishankkeiden tuloksia

Sisältö:

- Aineistojen analyysimenetelmät ja niiden soveltaminen
- Tutkimus- ja kehittämistyön eettisyyden arviointi
- Aineistojen luotettavuuden arviointi
- Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeen raportointi

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti K5-T1/hylätty

5.3 Johtaminen ja kehittäminen 10 op

Toteutustapa:

Tämä opintokokonaisuus jakaantuu kahteen osasuoritukseen (5 + 5 op). Toteutuu 2. lukukaudella, lukukauden mittaisena prosessina.

JOH1 Johtamisen haasteet ja lähestymistavat 5 op

Tavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa:

- Analysoida omia johtamisvalmiuksiaan ja niihin liittyviä kehittämishaasteita
  - Soveltaa erilaisia johtamisteorioita työyhteisöissä ja organisaatioissa
  - Analysoida palveluiden tuottamisen haasteita muuttuvissa toimintaympäristöissä
  - Soveltaa strategisen johtamisen periaatteita organisaatioissa ja työyhteisöissä
- Toimia eettisesti moniammatillisissa organisaatioissa ja verkostoissa

Sisältö:

- itsensä johtaminen
- johtamisen teoreettiset näkökulmat ja johtamisajattelun muutos
- strateginen johtaminen ja johtamisen eettiset periaatteet
- palveluiden tuottaminen muuttuvissa toimintaympäristöissä
- johtaminen moniammatillisissa verkostoissa ja organisaatioissa

Suorittaminen:

Opintojakson tarkempi suorituspa ilmoitetaan oppimisalustalla. Opintojaksoon kuuluu kaksi tehtävää:

Tehtävä 1, ennakkotehtävä: Minä johtajana ja johdettavana erilaisissa työyhteisöissä.

Tehtävä 2: Johtamisen lähestymistavat ja strateginen johtaminen

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti K5-T1/hylätty

JOH2 Kehittävä johtaminen 5op

Tavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa:

- Johtaa muutosprosesseja ja kehittämishankkeita organisaatioissa ja työyhteisöissä
- Arvioida ja kehittää toimintaa työyhteisöissä, organisaatioissa ja verkostoissa
- Soveltaa erilaisia osaamisen kehittämisen edistäviä menetelmiä organisaatiossa
- Hyödyntää työnohjausta ja työhyvinvointia edistäviä menetelmiä työyhteisössä
- Soveltaa kriisiviestinnän menetelmiä

Sisältö:

- Kehittämisen johtaminen ja palvelumuotoilu
- Osaamisen johtamisen periaatteet ja menetelmät
- Työhyvinvoinnin johtaminen
- Dialoginen johtaminen ja työyhteisökulttuurin rakentuminen
- Työnohjaus johtamisen tukena
- Johtaminen ja viestintä haastavissa työyhteisön tilanteissa

Suorittaminen:

Tehtävä 3: Työyhteisön kehittämistarpeen kartoitus ja kehittämishankkeen suunnitelma, yhteiskehittely työyhteisössä

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti K5-T1/hylätty.

5.4 Hyvinvointialojen etiikka 5 op

Tavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- Kriittisesti analysoida omia ja asiantuntijuusalueensa arvoja ja ratkaista ammattialaansa liittyviä eettisiä ongelmia
- Soveltaa alansa ammattieettisiä periaatteita työelämän asiantuntijana ja kehittäjänä
- Tunnistaa ja kykenee vaikuttamaan yhteiskunnallisen päätöksenteon eettisyyteen

Sisältö:

- Henkilökohtaisten ja ammattialan arvojen reflektointi
- Etiikan teorioiden hyödyntäminen hyvinvointialojen asiantuntijatyössä
- Eettinen ongelmanratkaisu
- Yhteiskunnallisen päätöksenteon eettiset ulottuvuudet ja yhteiskuntavastuu
- Pro-aktiivinen toiminta asiakkaan puolesta eettisissä ristiriitatilanteissa

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti K5-T1/hylätty.

6 Vapaasti valittavat opinnot 5 op

Opintoihin sisältyy viisi opintopistettä vapaasti valittavia opintoja, joiden tarjonta Diakonia-ammattikorkeakoulussa vaihtelee lukukausittain. Tarjolla olevista vapaasti valittavista opinnoista tiedotetaan verkko-oppimisalustalla ja SoleOPS -järjestelmässä. Vapaasti valittavia opintoja voidaan suorittaa myös muissa korkeakouluissa sekä virtuaaliammattikorkeakoulussa.